

STORTINGET

Innst. 210 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:107 S (2025–2026)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum og Bengt Fasteraune om å ta i bruk Haslemoen som midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten ved rekruttutdanningen på Terningmoen

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

1. Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig ta Haslemoen leir i bruk som midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten i rekruttutdanningen, og redegjøre for oppstart og tidsplan.
2. Stortinget ber regjeringen vurdere Haslemoen leir som en del av en langsiktig løsning for Forsvaret, inkludert en ny vurdering av potensialet for fremtidig aktivitet knyttet til etablering av Brigade Sør, og komme tilbake til Stortinget og redegjøre for kostnader, tidsplan og nødvendige tilpasninger.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Bakervik, Tonje Brenna, Nils-Ole Foshaug, Monica Nielsen og Trine Lise Sundnes, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati, Morten Kolbjørnsen og Sylvi Listhaug, fra Høyre, lederen Peter Frølich, Erna Solberg og Ine Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Miljøpartiet De Grønne, Arild Hermstad, fra Kristelig Folkeparti, Jonas Andersen Sayed, og fra Venstre, Abid Raja, erkjenner at Norge nå står i den mest usikre sikkerhetspolitiske situasjon siden 2. verdenskrig og at det derfor er nødvendig å prioritere mer ressurser til forsvar, sikkerhet og beredskap. Langtidsplanen er således et historisk forsvarsløft som styrker Norges forsvarsevne og gjør at Norge tar større ansvar for egen og alliertes sikkerhet.

Komiteen mener at økt utdanning av vernepliktlige soldater er en naturlig del av denne satsingen.

Komiteen merker seg at i langtidsplanen legges det til grunn at Terningmoen i tidsrommet fram til 2036 skal videreutvikles til en felles rekruttskole for Hæren, med en betydelig utvidelse av kapasiteten til å utdanne 1 800 rekrutter fire ganger i året. Det er viktig å unngå forsinkelser i den besluttede opptrappingen av inntaket ved rekruttskolen på Terningmoen.

Komiteen noterer seg at statsråden i sin uttalelse til representantforslaget poengterer at:

«Virkemiddelet sivil innleie skal, om nødvendig, brukes som supplement for å sørge for at fremdriften i

oppbyggingen av rekruttskolekapasiteten opprettholdes.»

Komiteen merker seg følgende fakta om Haslemoen leir:

Leiren ligger i Våler kommune ca. 30 minutters kjøring fra Terningmoen leir i Elverum kommune, dvs. i samme bo- og arbeidsmarkedsregion. Ytre leir består av ca. 20 000 dekar bestående av tidligere øvingsfelt (nå utmark) med 34 km veier, 9 km stridsvognsløype og 600 meter landingsbane for fly. Videre er det sprengningsfelt, nedslagsfelt for granater, opprinnelig 16 skytebaner, hvorav 7 benyttes i dag, samt to igloer for oppbevaring av ulike typer sprengstoff og ammunisjon.

Indre leir består av ca. 300 dekar med bygg og infrastruktur tilrettelagt for militære formål. Kapasitet er for tiden for ca. 1 000 personer, og leiren benyttes i dag til mottak av opp mot 500 ukrainske flyktninger, herav flere barnefamilier. Det er foretatt fortløpende og betydelige oppgraderinger siden Forsvaret solgte leieren i 2004, og kan av denne grunn benyttes som mottak. Leirens infrastruktur og arealer gir gode muligheter for byggmessige utvidelser ved behov, og de fleste bygg er bygget svært solid i betong. Flere av leirens bygg er fra 1990-tallet.

Leirens fjernvarmeanlegg anvender biobrensel og har strøm og olje kun som reserve. Anlegget driftes og eies av Solør Bioenergi som i Rena leir. Nytt fiberanlegg ble anlagt i 2022 samt 5G-dekning fra Telenor Mobil.

Haslemoen eies av Våler kommune, Haslemoen AS og Våler Skytterlag. Våler kommune og Haslemoen AS har 20 års erfaring med drift av leiren, også i lengre perioder med utleie til blant annet transittmottak (800 og 900 plasser), militære øvelser som blant annet Trident Juncture i to måneder med opp til ca. 2 800 personer samt betjening av HV-grensevakt i ca. ni måneder under korona-pandemien og som korona-beredskapssenter for Solør-kommunene. Haslemoen har også vært anvendt til en rekke større sivile arrangementer med flere tusen deltakere.

Eierne opplyser at Forsvaret kan tilbys ulike alternative avtaler for bruk av Haslemoen, herunder leie for å dekke Forsvarets kortsiktige og langsiktige behov ved full eller delvis drift av leir eller andre finansieringsmodeller.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at det i Prop. 87 S (2023–2024) om Forsvarsløftet står at:

«Terningmoen videreutvikles til en felles rekruttskole. (...) Inntil Terningmoen er fullt utbygd, etter planen før 2036, vil midlertidig innleie av sivil infrastruktur utenfor leirområdet brukes som supplement for raskt å øke utdanningskapasiteten. Terningen Arena på Elverum og den tidligere nedlagte militærleiren på Haslemoen vurderes til dette formålet.»

Disse medlemmer viser videre til svarbrevet fra statsråden, hvor det står at Haslemoen er

«vurdert av Forsvaret som ikke aktuelt, blant annet på grunn av høye driftskostnader og usikkerhet knyttet til behovet for investeringer for å oppnå tilfredsstillende områdesikring».

I tråd med proposisjonen og forsvarsforliket er dermed Haslemoen vurdert, slik forsvarsløftet la opp til. Disse medlemmers utgangspunkt er at slike vurderinger skal bygge på fagmilitære anbefalinger. Samlet sett vil derfor ikke disse medlemmer støtte forslagsstillernes første forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil bemerke at langtidsplanen legger til grunn «midlertidig innleie av sivil infrastruktur» og at det i statsrådets tilsvarende av 25. februar 2026 skrives at Haslemoen som alternativ vurderes av Forsvaret ved forsvarssjefen som ikke aktuelt på grunn av høye driftskostnader og usikkerhet knyttet til behovet for investeringer for å oppnå tilfredsstillende områdesikring. Dette argumentet har blitt brukt helt siden 2022. Det synes ikke å være offentlig fremlagt utredninger og kostnadsoverslag som sammenligner nåværende løsning opp mot en delt løsning ved å ta i bruk Haslemoen som et supplement til Terningmoen.

Disse medlemmer viser til at utbygginger med kostnadsramme over 1 mrd. kroner krever konseptvalgutredning (KVU). Forsvaret gjennomførte, på oppdrag fra FD, en KVU for Terningmoen i 2022. Den var basert på forutsetninger som kan antas å avvike i vesentlig grad fra det som ble vedtatt i Prop. 87 S (2023–2024) Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.

Disse medlemmer viser videre til at i forbindelse med Stortingets behandling av forrige langtidsproposisjon (2020–2023) ba Stortinget regjeringen vurdere å ta i bruk Haslemoen som et supplement til Terningmoen som rekruttskole, jf. vedtak nr. 131 av 1. desember 2020.

Disse medlemmer påpeker at den sikkerhetspolitiske situasjonen har blitt dramatisk forverret siden 2022, og behovet for raskere og mer robust oppbygging av Forsvaret blir tydeligere for hver dag som går, og det er ingen tid å miste. Bruk av Haslemoen burde ikke nødvendigvis begrenses til kun rekruttskole, men også omfatte annen type militær aktivitet som resultat av en større og bredere landstruktur.

Disse medlemmer viser til at Haslemoen leir er en tidligere militær leir med bygningsmasse (eiendom, bygg og anlegg (EBA)) som er på høyde med det man finner i andre garnisoner. Således er dette en leir som skiller seg vesentlig ut fra annen normal sivil EBA.

Disse medlemmer mener at totalt sett har leiren kapasiteter Forsvaret har mangel på, og som Forsva-

ret trolig ikke kan anskaffe til lavere kostnader ved å bygge nytt. Det er derfor uheldig om det ikke er gjort en fullverdig og tidsriktig konseptvalgutredning ut fra dagens behov og sikkerhetspolitiske situasjon.

Disse medlemmer viser til at når det gjelder utfordringer knyttet til perimetersikring, så har eier svart opp dette overfor Forsvarsbygg i en «Besvarelse av spørsmål fra FB av 20. november 2024», hvor det skisseres to løsninger. Kostnadene på de to løsningene ligger henholdsvis på ca. 1,8 og 1,7 mill. kroner for å gjerde inn indre leir (i daværende kostnadsbilde). I samme besvarelse redegjøres det i detalj for muligheter omkring leie av deler eller hele leiren med prisanslag for henholdsvis to eller fire kaserner. Utregningen gir inntrykk av at pris per soldat for forlegning og forpleining er gunstig, uten at disse medlemmer har fått tilgang til Forsvarsbygg sine priser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre vil fremheve at det å ta i bruk Haslemoen synes samfunnsøkonomisk lønnsomt, dersom det kan tjene som et supplement til Terningmoen eller andre formål. Haslemoen er klar til bruk, og i den sikkerhetspolitiske situasjonen landet befinner seg i, bør regjeringen vurdere å sikre seg tilgang til Haslemoens fasiliteter. Leiren er ikke bare anvendelig for Forsvaret, men også totalforsvaret og annen aktivitet som trenger skjerming.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig undersøke behovet og muligheten for å ta Haslemoen leir i bruk som midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten i rekruttutdanningen og annen egnet virksomhet, og å redegjøre for alternative disposisjonsformer.»

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at bruk av eksisterende forsvarsinfrastruktur må vurderes grundig før det bygges ny EBA, særlig i lys av den høye prisveksten og det varslede behovet for å «rebalsere» langtidsplanen. Nettopp derfor viste disse medlemmer til den tilgjengelige kapasiteten ved Haslemoen leir ved behandlingen av årets forsvarsbudsjett.

Samtidig understreker disse medlemmer at Høyres overordnede posisjon er at Forsvarets struktur, lokalisering og prioriteringer skal bygge på fagmilitære vurderinger, ikke politisk detaljstyring. Disse medlemmer vil derfor ikke støtte forslagene om å pålegge regjeringen å ta i bruk Haslemoen leir «så raskt som mulig».

Disse medlemmer vil derimot støtte forslagsstillernes andre forslag, om å pålegge regjeringen å grundig utrede muligheten for bruk av Haslemoen, og

dele konklusjonene med Stortinget. Dette forslaget er i tråd med Høyres merknader fra behandlingen av årets forsvarsbudsjett og partiets overordnede fokus på kunnskapsbaserte og kostnadseffektive løsninger.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at den sikkerhetspolitiske situasjonen krever rask og målrettet styrking av Forsvaret, blant annet gjennom flere soldater i førstegangstjeneste ved Terningmoen leir. I Langtidsplanen for forsvarssektoren 2025–2036 (Prop. 87 S (2023–2024)) pekes Haslemoen leir på som et eventuelt midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten. Dette medlemsoppfatning er at leiren er i god stand, og gjenbruk av eksisterende infrastruktur kan muliggjøre rask opptrapping til lavere kostnad enn nybygg.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere Haslemoen leir som en del av en langsiktig løsning for Forsvaret, inkludert en ny vurdering av potensialet for fremtidig aktivitet knyttet til etablering av Brigade Sør, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2027 og redegjøre for kostnader, tidsplan og nødvendige tilpasninger ved eventuell bruk.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener at beslutninger om Forsvarets struktur, lokalisering, leverandørvalg og prioriteringer som hovedregel bør styres av fagmilitære vurderinger og ikke detaljstyring fra Stortinget.

Dette medlem viser til svarbrevet fra statsråden, der det framgår at videre bruk av Haslemoen er vurdert av Forsvaret som

«ikke aktuelt, blant annet på grunn av høye driftskostnader og usikkerhet knyttet til behovet for investeringer for å oppnå tilfredsstillende områdesikring.»

Dette medlem vil derfor ikke støtte forslagene.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig undersøke behovet og muligheten for å ta Haslemoen leir i bruk som midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten i rekruttutdanningen og annen egnet virksomhet, og å redegjøre for alternative disposisjonsformer.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen vurdere Haslemoen leir som en del av en langsiktig løsning for Forsvaret, inkludert en ny vurdering av potensialet for fremtidig aktivitet knyttet til etablering av Brigade Sør, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2027 og redegjøre for kostnader, tidsplan og nødvendige tilpasninger ved eventuell bruk.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 28. april 2026

Peter Frølich

leder

Morten Kolbjørnsen

ordfører

**DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT**

Skriv inn f.eks. Statsråden.

Utenriks- og forsvarskomiteen

Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/00793-3

25.02.2026

Uttalelse til representantforslag, Dok 8:107 S (2025 - 2026) om å ta i bruk Haslemoen som midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten ved rekruttutdanningen på Terningmoen

Jeg viser til brev fra Utenriks- og forsvarskomiteen av 11. februar 2026 med anmodning om uttalelse til representantforslag (Dok 8: 107 S) fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum og Bengt Fasteraune om å ta i bruk Haslemoen som midlertidig supplement for å øke utdanningskapasiteten ved rekruttutdanningen på Terningmoen, samt vurdere Haslemoen leir som del av langsiktig løsning for Forsvaret, inkludert en ny vurdering av potensialet for fremtidig aktivitet knyttet til etablering av Brigade Sør.

Min uttalelse til representantforslaget fra Vedum og Fasteraune tar utgangspunkt i Prop. S 87 (2023-2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet - Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*.

I langtidsplanen legges det til grunn at Terningmoen i tidsrommet frem til 2036 skal videreutvikles til en felles rekruttskole for Hæren, med en betydelig utvidelse av kapasiteten til å utdanne 1800 rekrutter fire ganger i året. For å gjøre Terningmoen fullt ut i stand til å dekke denne funksjonen og kapasiteten, er modernisering og nyetablering i leirområdet nødvendig. Samlet investeringsnivå for eiendom, bygg og anlegg for å imøtekomme behovene er per i dag anslått til inntil 4,5 milliarder kroner i løpet av oppbyggingsfasen. Det være seg for blant annet mannskapsforlegning, messe, undervisningsfasiliteter og velferdsfunksjoner. Den betydelige kapasitetsøkningen vil nødvendigvis også resultere i flere ansatte i tilknytning til den felles rekruttutdannelsen på Terningmoen.

Langtidsplanen legger til grunn «*midlertidig innleie av sivil infrastruktur*» som supplement i oppbyggingsfasen ved Terningmoen. I den forbindelse er det vist til at: «*Terningmoen Arena på Elverum og den tidligere nedlagte militærleiren på Haslemoen vurderes til dette formålet*».

Med sivil infrastruktur, legger jeg til grunn kapasitet for såkalt personellrelatert eiendom, bygg og anlegg (for eksempel forlegning, messe, undervisning og velferd) og ikke militære kapasiteter, som det eventuelt er mulig å supplere med i oppbyggingsfasen.

Det er viktig å unngå forsinkelser i den besluttede opptrappingen av inntaket ved rekruttskolen på Terningmoen. Virkemiddelet sivil innleie skal, om nødvendig, brukes som supplement for å sørge for at fremdriften i oppbyggingen av rekruttskolekapasiteten opprettholdes.

Ansvar for gjennomføringen av inntaksopptrappingen og kapasitetsoppbyggingen er gitt til forsvarssjefen. Som en del av dette er det også forsvarssjefens ansvar å vurdere nødvendigheten av, og eventuelt omfanget, varigheten og løsningen for midlertidig supplement til kapasiteten på Terningmoen. Når det gjelder Haslemoen er dette alternativet vurdert av Forsvaret som ikke aktuelt, blant annet på grunn av høye driftskostnader og usikkerhet knyttet til behovet for investeringer for å oppnå tilfredsstillende områdesikring.

Langtidsplanen for forsvarssektoren legger ikke opp til å reetablere militær aktivitet ved Haslemoen leir. Langtidsplanen legger til grunn at Brigade Sør skal lokaliseres i Sør-Norge i tilknytning til eksisterende garnisoner på Østlandet. I gjennomføringen av langtidsplanen er det avgjørende å finne de fremtidige løsningene som gir mest forsvarsevne for midlene som er til rådighet

Med hilsen

Tore O. Sandvik

Dokumentet er signert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur.

**DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets Utenriks- og forsvarskomiteé

Deres ref

Vår ref

Dato

26/01533-3

14.04.2026

Svar på anmodning om ytterligere informasjon fra departementet i forbindelse med uttalelsen til Dok 8:107 S (2025 – 2026)

Jeg viser til oppfølgingsbrev fra Utenriks- og forsvarskomiteen av 25. mars 2026, til min uttalelse om representantforslaget fra Trygve Slagsvold Vedum og Bernt Fasteraune om å ta nedlagte Haslemoen leir i bruk som et midlertidig supplement under oppbyggingen av kapasiteten på Terningmoen.

I brevet vises det til nedenstående sitat fra side to i min uttalelse, med anmodning om ytterligere informasjon om vurderingene som er foretatt i saken:

«Når det gjelder Haslemoen er dette alternativet vurdert av Forsvaret som ikke aktuelt, blant annet på grunn av høye driftskostnader og usikkerhet knyttet til behovet for investeringer for å oppnå tilfredsstillende områdesikring.»

Departementet gav i juni 2024 Forsvarsbygg med støtte fra Forsvaret i oppdrag å utrede sivil leie av infrastruktur på Haslemoen under oppbyggingen av kapasiteten på Terningmoen. Som en del av arbeidet ble det gjennomført befaring i leirområdet, og Haslemoen AS oversendte et betydelig informasjonsmateriale etter anmodning fra etatene. Materialet inneholdt blant annet en oversikt over bygningsmassen og leirområdet, estimert årlig leie i forskjellige alternativer, samt synliggjøring av investeringstiltak for å imøtekomme en del krav for et mulig leieforhold.

Forsvarsbyggs arbeid ble avgitt til departementet i desember 2024, og departementet sendte deretter utredningen formelt over til Forsvaret til bruk i videre vurdering av behovet for midlertidig sivil kapasitet under oppbygging av leirkapasiteten på Terningmoen. I etterkant av dette har departementet ved flere anledninger vært i kontakt med Forsvaret for å innhente

etatens vurdering av behovet for å ta Haslemoen midlertidig i bruk, blant annet som grunnlag for svar til Stortinget.

I tillegg til vurderingene som er nevnt i sitatet fra min opprinnelige uttalelse, har Forsvaret overfor departementet anført at det ikke er ønskelig å være lokalisert på flere steder enn nødvendig, da det erfaringsmessig vil medføre høyere kostnader. Etaten viser også til at selv om bygningsmassen på Haslemoen virker å være i god forfatning, oppfyller den ikke den velferdsmessige og sosiale standarden som Forsvaret ønsker å tilby dagens soldater. Det vil derfor være behov for investeringer før leiren eventuelt tas i bruk av Forsvaret som leietager.

Oppbyggingen av leirkapasiteten på Terningmoen er prioritert i gjennomføringen av langtidsplanen for forsvarssektoren. I følge Forsvaret er investering i EBA i leiren derfor lagt tidlig i planperioden, med planlagt byggestart for kaserner og spisemesse i 2026. Videre opplyser etaten om at per i dag løses behovet for ekstra kapasitet under oppbyggingen ved hjelp av Rena leir.

Avslutningsvis viser jeg til min opprinnelige uttalelse til representantforslaget, der jeg understreket at forsvarssjefen løpende må vurdere nødvendigheten av, og eventuelt omfanget, varigheten og løsningen for midlertidig supplement til kapasiteten på Terningmoen.

Med hilsen

Tore O. Sandvik

Dokumentet er elektronisk signert og har ikke håndskrevet signatur.